

Quickscan beschermde soorten

In het kader van de Wet natuurbescherming

**Schoonbron
Enexis**

10 oktober 2022

Contactpersoon

JASPER OSTERTHUN
Specialist ecologie

M 06 2706 0600
E jasper.osterthun@arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1018
5200 BA 's-
Hertogenbosch
Nederland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Leeswijzer	4
2	Plangebied en ingreep	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Voorgenomen ingreep	6
3	Methodiek	7
4	Resultaten	8
5	Effectbeschrijving	13
6	Toetsing	15
6.1	Beschermingscategorieën relevante soorten	15
6.2	Overtreding verbodsbepalingen	15
7	Vervolgstappen	18
7.1	Mitigerende maatregelen	18
7.2	Aanvullend soortgericht onderzoek	18
8	Conclusie	20
9	Bronnen	22
	Colofon	27

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Enexis heeft het voornemen om een nieuw modulair blok (10 kV-subblok) te plaatsen bij het hoogspanningsstation (HS-station) Schoonbron. Dergelijke ruimtelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb genoemd), zie bijlage A voor het wettelijk kader van de Wnb.

Arcadis is gevraagd inzicht te geven in de mogelijke ecologische risico's betreffende beschermde soorten. In voorliggende rapportage wordt inzicht verschaft in de mogelijke ecologische risico's en eventuele vervolgstappen om conflict met de Wnb te voorkomen.

Effecten op beschermde gebieden uitgesloten

Het projectgebied maakt geen deel uit van het Goudgroene natuurzone en Zilvergroene natuurzone (ook wel Natuurnetwerk Nederland). Effecten op deze gebieden zijn dan ook uitgesloten. Het projectgebied maakt wel onderdeel uit van de Bronsgroene landschapszone of het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Deze landschappen vallen niet onder bescherming van de NNN; verdere toetsing is niet aan de orde. Daarnaast is het projectgebied ook geen onderdeel van een Natura-2000 gebied. Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied, Geuldal, ligt op circa 800 m afstand. Het ondernemen van projecten of activiteiten in en/of in de omgeving van een Natura 2000-gebied kan mogelijk leiden tot (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Negatieve effecten van verstoring door geluid, licht, trillingen etc. zijn op voorhand uit te sluiten door de afstand tot de Natura 2000-gebieden. Met de ontwikkeling worden geen voorzieningen gerealiseerd die stikstof emitteren in de gebruiksfase. Het aantal verkeersbewegingen zal in de gebruiksfase ook niet of nauwelijks toenemen vanwege de vervanging en verplaatsing van de transformatoren, zodat effecten vanwege stikstofdepositie op Natura-2000 gebieden kunnen worden uitgesloten.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn het plangebied en de ingreep beschreven waarbij wordt ingegaan op de huidige situatie en de voorgenomen ontwikkeling. Hoofdstuk 3 gaat vervolgens in op de quickscan beschermde soorten. Dit hoofdstuk bevat de methodiek en de resultaten van de quickscan. Daarnaast wordt ingegaan op de effecten op mogelijk voorkomende soorten, de toetsing in het kader van de Wnb en de vervolgstappen die getroffen moeten worden om conflict met de Wnb te voorkomen. In hoofdstuk 4 is de conclusie opgenomen. Hoofdstuk 5 bevat het bronnenoverzicht.

Bijlage A gaat in op het wettelijk kader van de soortenbescherming van de Wnb. In bijlage B is een foto-impressie van het plangebied en de omgeving opgenomen.

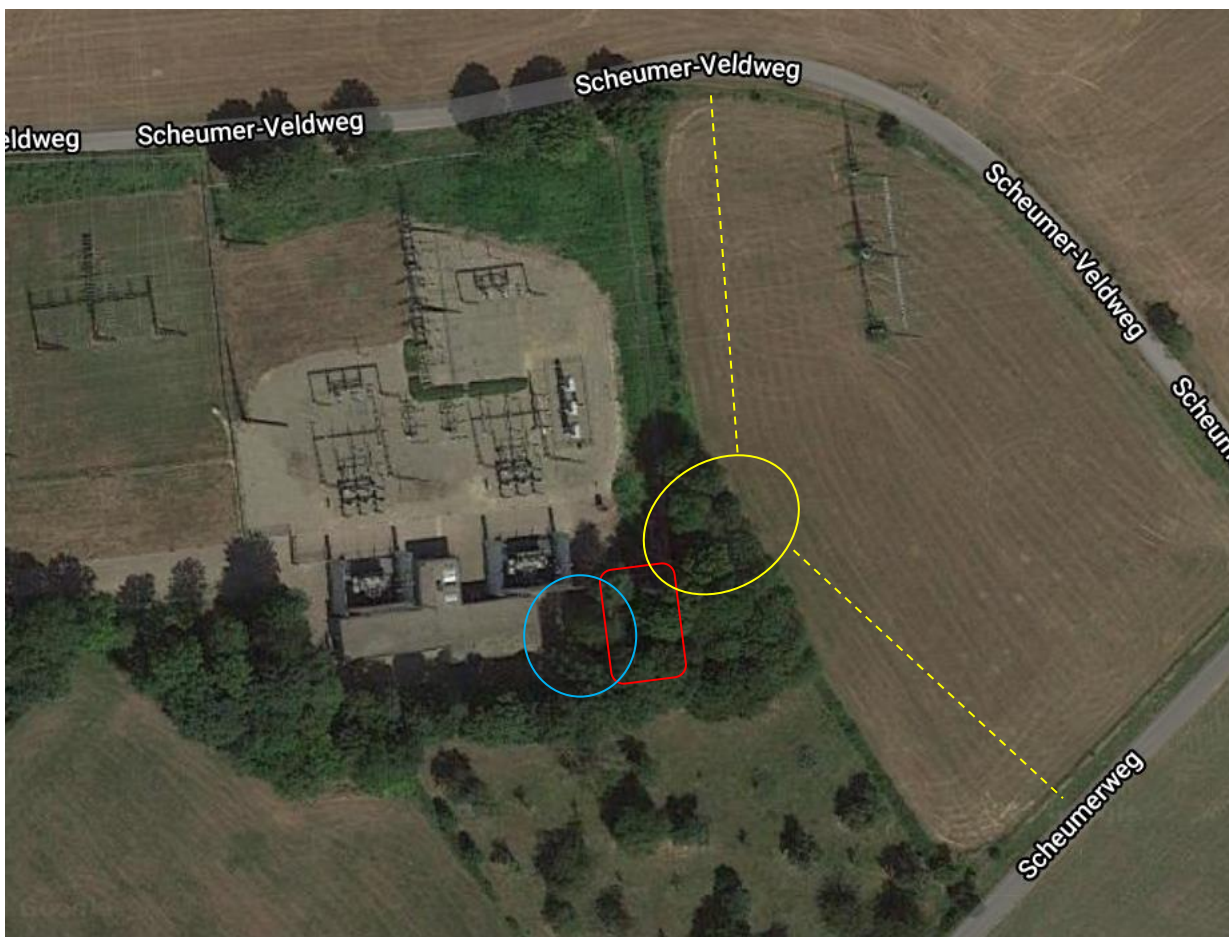
2 Plangebied en ingreep

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen in het oosten van het Enexis-terrein ter hoogte van Ransdalerstraat 1 in Ransdaal (provincie Limburg), zie figuur 1. Het plangebied bestaat uit grasland en een aantal bomen (eik, es en Spaanse aak). Het is nog onbekend waar het werkterrein gerealiseerd wordt. Dit kan op de bestaande verharding ten westen van het plangebied zijn. Ook is het mogelijk dat het grasland ten oosten tijdelijk gebruikt gaat worden als werkterrein. Voor dit oostelijk gelegen werkterrein zal ook een werpad aangelegd moeten worden over het grasland. In figuur 1 zijn deze potentiële werkterreinen en werpaden opgenomen.

De omgeving bestaat uit het terrein van Enexis met verharding, elektriciteitsmasten, gebouwen en graslanden. Verder heeft de omgeving een agrarisch karakter bestaande uit gras- en akkerlanden, bosschages, hagen en een houtsingel.

In bijlage B is een foto-impressie van het plangebied en de omgeving opgenomen.

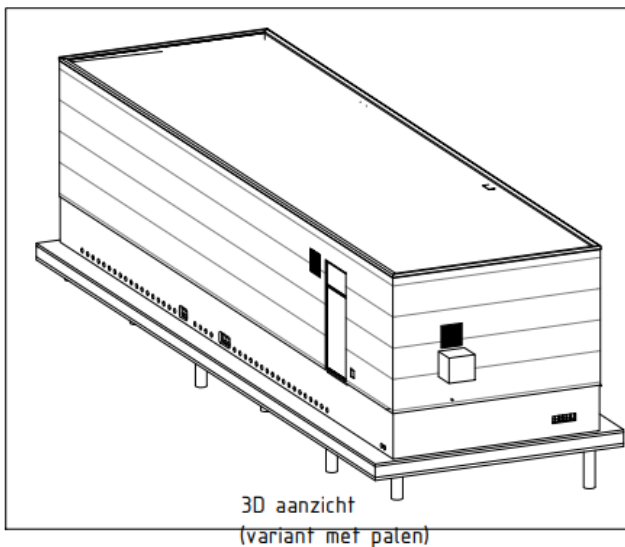

Figuur 1. Huidige situatie HS-station Schoonbron. Binnen het rode kader is het toekomstig modulair blok voorzien. Globale ligging potentieel werkterrein oost (geel omkaderd) met potentiële werpaden (gele stippellijn). Globale ligging potentieel werkterrein west (blauw omkaderd).

2.2 Voorgenomen ingreep

Voor de realisatie van een nieuw modulair blok (10 kV-subblok, zie figuur 2) zal de grond binnen het plangebied bouwrijp gemaakt worden. Aanwezig grasland en bomen zullen hiervoor verwijderd worden. Indien de werkzaamheden vanaf de bestaande verharding binnen het Enexis-terrein plaatsvinden (werkterrein oost, zie figuur 1) zal mogelijk een enkele boom gekapt moeten worden. Als de werkzaamheden vanaf het grasland ten oosten uit worden gevoerd, zal hiervoor (tijdelijk) grasland verdwijnen. Hiervoor zullen mogelijk ook enkele bomen gekapt moeten worden. Ook zal mogelijk een deel van een houtsingel verwijderd moeten worden. Voor het gebruik van dit werkterrein zal ook werkpad op het grasland aangelegd worden die dan in verbinding staat met de Scheumerweg ten noorden of zuidoosten van het werkterrein.

De planning van de werkzaamheden is nog onbekend.

Figuur 2. 3D aanzicht modulair blok.

3 Methodiek

Voor deze quickscan zijn een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen vijf jaar. Binnen een kilometer rondom het plangebied is gekeken naar waarnemingen. Daarnaast is ook gebruik gemaakt van www.verspreidingsatlas.nl. Aanwezigheid van soorten waarvan het verspreidingsgebied overlapt met het plangebied kunnen op basis van het bureauonderzoek niet op voorhand worden uitgesloten. Het bureauonderzoek vormt input voor een veldbezoek.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 2 december 2021 door Jasper Osterthun, ecooloog van Arcadis. Het was 6°C , bewolkt en er was sprake van windkracht 2 Bft. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

Bij (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden aan de orde zijn. Indien negatieve effecten uitgesloten zijn, zijn verdere vervolgstappen niet nodig. Indien wel sprake is van een negatief effect is getoetst of en zo ja, welke verbodsbepaling van de Wnb overtreden worden. Hieruit volgt dan een beschrijving van vervolgstappen die getroffen moeten worden om overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb te voorkomen.

4 Resultaten

In Tabel 1 is per soortgroep weergegeven of en zo ja, welke beschermde soorten mogelijk voorkomen binnen het plangebied, op basis van zowel het bureauonderzoek als veldbezoek.

Tabel 1: Voorkomen en functie leefgebied van beschermde soorten binnen het projectgebied per relevante soortgroep.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
Flora	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten: brave hendrik, peperboompje, ruw parelzaad, kluwenklokje (NDFF). Het plangebied ligt ook binnen het verspreidingsgebied van akkerboterbloem, bergnachtorchis, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosdravik, echte gamander, franjegtiaan, geelgroene wespenorchis, getande veldsla, groene nachtorchis, grote leeuwenklauw, kalkboterbloem, kleine wolfsmelk, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkelk, smalle raai, tengere veldmuur, vliegenorchis, wilde weit en wolfskers (verspeidingsatlas.nl). Aanwezigheid van andere beschermde plantensoorten is op basis van het bureauonderzoek uitgesloten.	Aanwezigheid van beschermde planten is niet uitgesloten. Het gaat om brave hendrik, peperboompje, ruw parelzaad, kluwenklokje, akkerboterbloem, bergnachtorchis, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosdravik, echte gamander, franjegtiaan, geelgroene wespenorchis, getande veldsla, groene nachtorchis, grote leeuwenklauw, kalkboterbloem, kleine wolfsmelk, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkelk, smalle raai, tengere veldmuur, vliegenorchis, wilde weit en wolfskers
	<i>Veldbezoek</i> De ondergroei waar het modulair blok gebouwd gaat worden bestaat uit kort gemaaid grasland. Gelet op het intensieve beheer zijn beschermde planten uitgesloten. Dit geldt ook voor het grasland ten oosten. Dit grasland wordt intensief begraasd waardoor geschikte groeiplaatsen van beschermde planten ontbreken. De ondergroei ter hoogte van de bosschage bestaat uit extensief beheerd grasland met ruigte. Gezien op het extensieve beheer is hier aanwezigheid van beschermde planten niet uitgesloten. Alle plantensoorten zoals hierboven genoemd komen voor in de omgeving van exensief beheerde graslanden en/of bosranden en kunnen daarom verwacht worden.	
Broedvogels nest beschermd gedurende broed-seizoen beschermd	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van broedvogels zoals groene specht, winterkoning, houtduif, kwartel en roodborsttapuit (NDFF). Gelet op het vlieggedrag van de meeste broedvogels, waardoor relatief grote afstanden afgelegd kunnen worden, is het niet mogelijk om aanwezigheid op basis van het bureauonderzoek uit te sluiten.	Binnen het plangebied kan mogelijk gebroed worden door broedvogels zoals zwarte kraai, ekster, houtduif, winterkoning en roodborst. Gelet op de relatief groene omgeving is het uitgesloten dat het plangebied een essentiële functie als foerageergebied heeft.
	<i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoeken zijn broedvogels waargenomen zoals zwarte kraai, houtduif en roodborst. In de bosschages ten oosten van het plangebied is een nest aanwezig van vermoedelijk zwarte kraai, zie figuur 3 en figuur 4. De bomen binnen het plangebied vormen dekkingsmogelijkheden waar gebroed kan worden door broedvogels zoals ekster, zwarte kraai en houtduif. Binnen het intensief beheerde grasland zijn geen dekkingsmogelijkheden aanwezig waardoor hier niet gebroed kan worden. In de ruigte, waar mogelijk werkterrein gerealiseerd wordt, kan gebroed worden door broedvogels zoals roodborst en winterkoning. Het plangebied wordt omgeven door bosschages en hoogstamboomgaarden waar gevoerd kan worden. Het plangebied maakt slechts een gering deel uit van een groter geheel: het plangebied heeft geen essentiële functie als foerageergebied.	

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	 Figuur 3. Nest (rood omkaderd) in de omgeving van het plangebied. Vermoedelijk van zwarte kraai, zie voor locatie figuur 3. Figuur 4. Huidige situatie HS-station Schoonbron. Binnen het rode kader is het toekomstig modulair blok voorzien. Potentieel werkterrein oost (geel omkaderd) met potentiële werkpaden (gele stippellijn). Potentieel werkterrein west (blauw omkaderd). Locatie nest, vermoedelijke zwarte kraai (rood kruis).	
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	Bureauonderzoek In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van broedvogels zoals buizerd, boomvalk en ransuil. Gelet op het vlieggedrag van de meeste broedvogels, waardoor relatief grote afstanden afgelegd kunnen worden, is het niet mogelijk om aanwezigheid op basis van het bureauonderzoek uit te sluiten.	Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. In de omgeving van het plangebied wordt

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	Veldbezoek Tijdens het veldbezoek zijn geen broedvogels met jaarrond beschermd nest waargenomen. Wel is in de bosschage ten oosten van het plangebied een nest aangetroffen van vermoedelijk zwarte kraai. Het is echter niet uitgesloten dat hier broedvogels met jaarrond beschermd nest broeden zoals buizerd, havik, sperwer en ransuil. Verder zijn geen (potentiële) jaarrond beschermde nesten binnen het plangebied en omgeving aangetroffen. Het plangebied betreft een relatief klein terrein. Het plangebied is omgeven door bosschages waar gevoerageerd kan worden. Het plangebied heeft geen essentiële functie als foerageergebied.	mogelijk gebroed door broedvogels zoals buizerd, havik, sperwer en ransuil. Gelet op de relatief groene omgeving is het uitgesloten dat het plangebied een essentiële functie als foerageergebied heeft.
Grond-gebonden zoogdieren	Bureauonderzoek In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van grondgebonden zoogdieren zoals eekhoorn, ree, konijn, huisspitsmuis, das, bever, haas, vos en steenmarter (NDFF). Het plangebied ligt ook binnen het verspreidingsgebied van wezel, hermelijn, waterspitsmuis, wilde kat, hazelmuis, hamster en algemeen voorkomende muisachtigen zoals huismuis, veldmuis en rosse woelmuis (verspreidingsatlas.nl). Veldbezoek - Tijdens het veldbezoek zijn geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Binnen het plangebied en omgeving zijn ook geen sporen, zoals holen en uitwerpselen, aangetroffen. - Binnen het plangebied ontbreken dekkingsmogelijkheden zoals opgaand groen. Dit terrein is ook omheind en daarom niet, of slecht te bereiken voor relatief grote grondgebonden zoogdieren zoals das en vos. Het ontbreken van dekkingsmogelijkheden is ook van toepassing op het mogelijke werkterrein, wat bestaat uit verharding (ten westen) en grasland (ten oosten). - In de bomen zijn geen holen of nesten aangetroffen. Door het ontbreken van dekkingsmogelijkheden en sporen, aanwezigheid van opgaand groen in de omgeving (alternatief leefgebied waar wel dekking gevonden wordt), is het uitgesloten dat deze terreinen essentieel foerageergebied vormen. - Ter hoogte van het grasland is een bosschage aanwezig die in contact staat met een houtsingel, zie figuur 5. Het is niet uitgesloten dat in de begroeiing relatief kleine holen aanwezig zijn waar muisachtigen en wezel kunnen verblijven. Het opgaand groen tussen het grasland en de locatie van het modulair blok kan voor deze soorten ook functioneren als verbinding tussen leefgebieden. - De hazelmuis is een muisachtigen die voornamelijk in dichte begroeiing zoals braamstruweel en houtsingels voorkomt. De houtsingel ter hoogte van het oostelijke werkterrein (zie figuur 5) vormt functioneel leefgebied. - Door het ontbreken van akkers met graan of luzerne is aanwezigheid van foerageergebied van hamster uitgesloten. Aanwezigheid van essentieel leefgebied is daarom uitgesloten. - Holen en/of potentiële verblijfplaatsen (zoals takkenhopen) van grotere grondgebonden zoogdieren zoals bunzing, steenmarter, wilde kat, konijn, vos en das zijn goed zichtbaar en zijn op basis van het veldbezoek uitgesloten worden. Wel kunnen deze soorten hier foerageren. Gelet op de groene omgeving en de geringe omvang van het plangebied, wordt niet verwacht dat het plangebied en omgeving essentieel foerageergebied betreft. - Eekhoorn kan binnen het plangebied aanwezig zijn maar gelet op het relatief kleine aantal vruchtdragende bomen waar voedsel te vinden is (zoals eik) en het ontbreken van aaneengesloten bosschages is uitgesloten dat het hier gaat om essentieel foerageergebied. - Het plangebied is relatief hoog in het mergellandschap gelegen en kent daarom een droog milieu. Bever, hermelijn en waterspitsmuis zijn gebonden aan natte oppervlaktewater en/of natte omstandigheden en aanwezigheid is daarom uitgesloten.	Aanwezigheid van essentieel leefgebied van muisachtigen en wezel is niet uitgesloten. Aanwezigheid van essentieel leefgebied van andere grondgebonden zoogdieren is niet aannemelijk.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	 <i>Figuur 5. Houtsingel en bosschage ter hoogte van het mogelijke werkterrein ten oosten van de locatie voor het modulair blok. Potentieel leefgebied van grondgebonden zoogdieren zoals hamster, hazelmuis en wezel.</i>	
Vleermuizen	Bureauonderzoek In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis en laatvlieger (NDFF). Het plangebied ligt ook binnen het verspreidingsgebied van gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis, franjestaart, meervleermuis, bechsteinvleermuis, baardvleermuis, vale vleermuis en ruige dwergvleermuis (verspreidingsatlas.nl). Veldbezoek Tijdens het veldbezoek zijn geen potentiële verblijfplaatsen in de bomen ter hoogte van het plangebied waargenomen. Ook het gebouw ten westen heeft geen openingen in de gevel en dak waardoor aanwezigheid van verblijfplaatsen uitgesloten is. Het is niet uitgesloten dat het opgaande groen binnen het plangebied en de omgeving gebruikt wordt als foerageergebied. Het opgaande groen kan ook gebruikt worden als vliegroute tussen verblijfplaats en foerageergebied. Gelet op het droge milieu is het niet aannemelijk dat watergebonden vleermuissoorten zoals watervleermuis en meervleermuis voorkomen. Andere vleermuissoorten, zoals hierboven genoemd, kunnen wel worden verwacht.	Het plangebied en de omgeving kan functioneren als foerageergebied en vliegroute van vleermuissoorten zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, franjestaart, bechsteinvleermuis, baardvleermuis, vale vleermuis en ruige dwergvleermuis. Watergebonden vleermuissoorten zoals meervleermuis en watervleermuis worden niet verwacht.
Reptielen	Bureauonderzoek In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van hazelworm en levendbarende hagedis (NDFF). Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van andere reptielen (verspreidingsatlas.nl). Veldbezoek Het veldbezoek is uitgevoerd gedurende winterperiode. Reptielen zijn normaliter gedurende winterperiode in winterrust in een hol of onder dood hout en daarom niet waarneembaar. Er zijn dan ook geen reptielen waargenomen. Binnen het grasland en de verharding ontbreken	Reptielen kunnen aanwezig zijn. De bosschage en houtsingel ten oosten van de locatie voor het modulair blok vormt mogelijk essentieel leefgebied. Overige terreinen vormen geen essentieel leefgebied.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	dekkingmogelijkheden voor reptielen. Reptielen zijn hier kwetsbaar voor predatie waardoor het uitgesloten is dat dit essentieel leefgebied (verblijfplaats en foerageergebied) vormt. Wel kan de bosschage en de houtsingel in de omgeving functioneren als verblijfplaats en foerageergebied en verbinding tussen leefgebieden.	
Amfibieën	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gewone pad, alpenwatersalamander, kleine watersalamander, vroedmeesterpad en bastaardkikker (NDFF). Het plangebied ligt ook binnen het verspreidingsgebied van bruine kikker, kamsalamander, geelbuikvuurpad en vuursalamander (verspreidingsatlas.nl). <i>Veldbezoek</i> Het veldbezoek is uitgevoerd gedurende winterperiode. Amfibieën zijn normaliter gedurende winterperiode in winterrust in een hol of onder dood hout en daarom niet waarneembaar. Amfibieën zijn voor hun voortplanting afhankelijk van oppervlaktewater. Gelet op het relatief droge milieu binnen het plangebied ontbreken potentiële voortplantingswateren een straal van circa 400 meter rondom het plangebied. Daarnaast bestaat de omgeving van het Enexis-terrein voornamelijk uit agrarisch grond waar nagenoeg geen dekking voor amfibieën aanwezig is. Hierop gelet is het uitgesloten dat het plangebied een essentiële functie als verblijfplaats en foerageergebied heeft. Algemeen voorkomende amfibieënsoorten zoals bruine kikker en gewone pad kunnen relatief grote afstanden afleggen en kunnen daarom incidenteel verwacht worden.	Het plangebied heeft geen essentiële functie voor amfibieën. Wel kunnen algemeen voorkomende amfibieënsoorten zoals bruine kikker en gewone pad incidenteel voorkomen.
Vissen	Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Aanwezigheid van vissen is daarom uitgesloten.	Beschermde vissen komen niet voor.
Ongewerveld en	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden zoals sleedoorpage, vliegend hert en bosbeekjuffer (NDFF). Het plangebied ligt ook binnen het verspreidingsgebied van aardbeivlinder, grote parelmoervlinder, apollovlinder en teunisbloempijlstaart (verspreidingsatlas.nl). <i>Veldbezoek</i> Het veldbezoek is uitgevoerd gedurende winterperiode. Ongewervelden zijn normaliter gedurende winterperiode in winterrust en daarom niet waarneembaar. Er zijn dan ook geen (beschermde) ongewervelden waargenomen. Geschikt leefgebied van ongewervelden zoals (stromend) oppervlaktewater en kruidenrijke graslanden komen niet voor binnen het plangebied en de omgeving. Aanwezigheid van essentieel leefgebied is daarom uitgesloten. Incidenteel voorkomen is niet uitgesloten.	Essentieel leefgebied van beschermde ongewervelden is niet aanwezig. Incidenteel voorkomen is niet uitgesloten.

5 Effectbeschrijving

Op basis van de resultaten (zie paragraaf 3.2) is geconcludeerd dat beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen. In tabel 2 is per soortgroep de effectenbeschrijving opgenomen. Omdat de exacte locatie van het werkterrein nog niet bepaald is, is onderscheid gemaakt tussen de locatie van het modulair blok (Mb), het werkterrein ten westen (Ww) en het werkterrein ten oosten van de locatie van het modulair blok (Wo).

Tabel 2. Effecten per soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep.

Afkortingen:

- Locatie modulair blok: Mb
- Werkterrein west: Ww
- Werkterrein oost: Wo

Soortgroep	Locatie	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Planten	Mb en Ww	Aanwezigheid van planten is uitgesloten.	Nee
	Wo	Aanwezigheid van planten is niet uitgesloten. Grondwerkzaamheden leiden mogelijk tot aantasting van beschermde planten en hun groeiplaats. Dit is van toepassing op brave hendrik, peperboompje, ruw pazelzaad, kluwenklokje, akkerboterbloem, bergnachtsorchis, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosdravik, echte gamander, franjegtiaan, geelgroene wespenorchis, getande veldsla, groene nachtorchis, grote leeuwenklauw, kalkboterbloem, kleine wolfsmelk, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkelk, smalle raai, tengere veldmuur, vliegenorchis, wilde weit en wolfskers.	Ja
Broedvogels (nest beschermd gedurende broedperiode)	Mb, Ww en Wo	Opgaand groen zoals bomen, struiken en/ofb ruigte vormen een potentiële nestplaats. Verwijderen van bomen leidt gedurende broedperiode (half maart t/m half juli maar kan door weersveranderingen en/of andere factoren verschuiven) tot aantasting en verstoring van nestplaats en verstoring, verwonding en/of doden van broedsel. Dit is van toepassing op broedvogels zoals ekster, zwarte kraai, houtduif, winterkonink en roodborst.	Ja
Broedvogels (nest jaarrond beschermd)	Mb, Ww en Wo	Jaarrond beschermd nest in omgeving aanwezig. Werkzaamheden leiden niet tot directe aantasting van mogelijk jaarrond beschermd nest. Wel leiden werkzaamheden gedurende broedperiode (half maart t/m half juli maar kan door weersveranderingen en/of andere factoren verschuiven) mogelijk tot verstoring van broedgevallen. Echter blijft de bosschage, waar ook de nestplaats aanwezig, intact. Dekkingsmogelijkheden rondom de nestplaats zullen niet verdwijnen. Ook vinden binnen het Enexis-terrein diverse werkzaamheden plaats waardoor ook gedurende broedperiode sprake is van verstoring. Het is daarom aannemelijk dat de nestplaats en essentiële directe omgeving functioneel blijft. Het is niet uitgesloten dat de nestplaats gedurende broedperiode verstoord wordt waardoor het broedsel verlaten wordt en sterft. Het kappen van de bomen en het plaatsen van het modulair blok veroorzaakt naar verwachting de meeste verstoring. Gebruik van kunstverlichting gedurende realisatiefase kan ook leiden tot extra verstoring waardoor de nestplaats verlaten kan worden. Op basis van deze bevindingen is alleen sprake van een tijdelijk effect op dit potentieel jaarrond beschermd nest.	Ja
Grondgebonden zoogdieren	Mb en Ww	Verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied van grondgebonden is niet aanwezig. Wel kan uitstraling van werkzaamheden (bijvoorbeeld gebruik van kunstlicht) leiden tot verstoring van verblijfplaatsen en foerageergebied in de omgeving. Dit is van toepassing op muisachtigen (waaronder veldmuis, huisspitsmuis, rosse woelmuis en hazelmuis) en wezel.	Ja
	Wo	Ter hoogte van de bosschage en houtsingel kunnen verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied van muisachtigen (waaronder veldmuis, huisspitsmuis, rosse woelmuis en hazelmuis) en wezel aanwezig zijn. Ook kan dit opgaand groen een essentiële verbinding vormen tussen leefgebieden. Werkzaamheden kunnen leiden tot directe aantasting van verblijfplaatsen en foerageergebied en verstoring, verwonding en/of sterfte van individuen. Daarnaast is het mogelijk dat het leefgebieden tijdelijk (gedurende realisatiefase) minder goed te bereiken zijn. Gelet op deze mogelijke effecten kunnen lokale populaties kwetsbaarder worden voor veranderingen.	Ja

Soortgroep	Locatie	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Vleermuizen	Mb, Ww en Wo	Plangebied kan functioneren als foerageergebied en vliegroute van vleermuizen. In de omgeving zijn bosschages en fruitboomgaarden aanwezig waar ook gefoerageerd kan worden. Ook na de kapwerkzaamheden zijn er houtsingels en bosschages aanwezig waarlangs vleermuizen zich kunnen bewegen door het gebied. Hierdoor is het mogelijk mogelijk dat uitstraling van kunstlicht leidt tot verstoring van foerageergebied en vliegroutes in de omgeving. Dit heeft mogelijk tot gevolg dat foerageergebieden moeilijker te bereiken zijn waardoor lokale populatie kwetsbaarder zijn voor veranderingen.	Ja
Reptielen	Mb en Ww	Verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied van reptielen zijn niet aanwezig. Negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden zijn daarom te verwaarlozen.	Nee
	Wo	Ter hoogte van de bosschage en houtsingel kunnen verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied van hazelworm en levendbarende hagedis aanwezig zijn. Ook kan dit opgaand groen een essentiële verbinding vormen tussen leefgebieden. Werkzaamheden kunnen leiden tot directe aantasting van verblijfplaatsen en foerageergebied en verstoring, verwonding en/of sterfte van individuen. Daarnaast is het mogelijk dat het leefgebieden tijdelijk (gedurende realisatiefase) minder goed te bereiken zijn. Gelet op deze mogelijke effecten kunnen lokale populaties kwetsbaarder worden voor veranderingen.	Ja
Amfibieën	Mb, Ww en Wo	Algemeen voorkomende amfibieën kunnen incidenteel voorkomen. Negatieve effecten op incidenteel voorkomende individuen, als gevolg van de voorgenomen ingreep, zijn te verwaarlozen.	Nee
Ongewervelden	Mb, Ww en Wo	Beschermde ongewervelden kunnen incidenteel voorkomen. Negatieve effecten op incidenteel voorkomende individuen, als gevolg van de voorgenomen ingreep, zijn te verwaarlozen.	Nee

6 Toetsing

6.1 Beschermingscategorieën relevante soorten

In tabel 3 is per soort(groep) opgenomen tot welke beschermingscategorie deze behoort. Binnen de provincie Limburg geldt een vrijstelling voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren (zoals konijn, ree, bosmuis, egel, huisspitsmuis, rosse woelmuis, vos, bunzing, veldmuis, wezel, hermelijn, huismuis, mol en haas), zie Bijlage A. Deze soorten, indien verwacht, zijn daarom niet meegenomen in de volgende paragraaf. Voor deze soorten geldt wel de algemene zorgplicht, zie verder in paragraaf 3.5.1.

Voor hazelworm en levendbarende hagedis geldt een tijdelijke vrijstelling, zie tabel 3.

Tabel 3. Beschermingscategorie van de relevante soorten.

Beschermingscategorie	Soort/ soortgroep
Vogelrichtlijnsoorten	Broedvogels (nest beschermd gedurende broedperiode) zoals ekster, zwarte kraai, houtduif, winterkonink en roodborst. Broedvogels (nest jaarrond beschermd) zoals buizerd, sperwer, havik en ransuil.
Habitatrichtlijnsoorten	Vleermuizen: Gewone dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, franjestaart, bechsteinvleermuis, baardvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, vale vleermuis en ruige dwergvleermuis. Grondgebonden zoogdieren: Hazelmuis en hamster.
Andere soorten zonder vrijstelling	Planten: Brave hendrik, peperboompje, ruw pazelzaad, kluwenklokje, akkerboterbloem, bergnachtsorchis, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosdravik, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, getande veldsla, groene nachtorchis, grote leeuwenklauw, kalkboterbloem, kleine wolfsmelk, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkelk, smalle raai, tengere veldmuur, vliegenorchis, wilde weit en wolfskers. Reptielen: Levendbarende hagedis (1) en hazelworm (2).
Andere soorten met vrijstelling	Grondgebonden zoogdieren: Ree, konijn, huisspitsmuis, das, haas, vos en steenmarter, wezel, hermelijn, kat, hazelmuis, hamsterhuismuis, veldmuis en rosse woelmuis.

(1) = vrijgesteld in juli t/m september, (2) = 15 aug t/m 15 okt

6.2 Overtreding verbodsbepalingen

In de onderstaande tabellen is per soort(groep) op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb kunnen worden overtreden als gevolg van de werkzaamheden. Daarbij is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in de volgende paragraaf.

Tabel 4: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn. Afkortingen: Locatie modulair blok: Mb, Werkterrein west: Ww, Werkterrein oost: Wo.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van	Van toepassing op
Broedvogels (nest beschermd gedurende broedperiode) zoals winterkoning, houtduif en zwarte kraai	X	X			Kap bomen en realisatie modulair blok.	Mb, Ww en Wo
Broedvogels (nest jaarrond beschermd) Buizerd, sperwer, havik en ransuil	X				Kap bomen en realisatie modulair blok.	Mb, Ww en Wo
Het is verboden om: Lid 1: te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen; Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben; Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding.						

Lid 1 en Lid 2 is niet van toepassing op broedvogels met jaarrond beschermd omdat de werkzaamheden niet tot directe leiden tot aantasting van de nestplaats.

Lid 3 is niet van toepassing omdat de werkzaamheden niet gericht zijn op het rapen van eieren.

Lid 4 is niet van toepassing omdat het tijdelijk verstoren (één broedseizoen) van een enkel broedsel niet van invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de relevante broedvogels.

Tabel 5: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn.

Afkortingen: Locatie modulair blok: Mb, Werkterrein west: Ww, Werkterrein oost: Wo.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van	Van toepassing op
Grondgebonden zoogdieren Hazelmuis en hamster	X	X		X	Verwijderen van bomen, struiken en ruigte.	Wo
Vleermuizen Gewone dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, franjestaart, bechsteinvleermuis, baardvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, vale vleermuis en ruige dwergvleermuis.		X			Uitstraling van kunstlicht.	Mb, Ww en Wo
Het is verboden om: Lid 1: opzettelijk te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk te verstoren; Lid 3: eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen; Lid 4: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen; Lid 5: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.						

Lid 1 en Lid 4 is niet van toepassing op vleermuizen omdat de werkzaamheden niet tot directe leiden tot aantasting van de verblijfplaats, met als gevolg verwonden en/of doden van individuen.

Lid 3 is niet van toepassing op de relevante soorten omdat deze zich levendbarende voortplanten.

Tabel 6: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 lid 1 ten aanzien van andere soorten. Afkortingen:

Locatie modulair blok: Mb, Werkterrein west: Ww, Werkterrein oost: Wo.

Soort	a	b	c	Als gevolg van	Van toepassing op
Planten Brave hendrik, peperboompje, ruw parelzaad, kluwenklokje, akkerboterbloem, bergnachtorchis, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosdravik, echte gamander, franjegtiaan, geelgroene wespenorchis, getande veldsla, groene nachtorchis, grote leeuwenklauw, kalkboterbloem, kleine wolfsmelk, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkelk, smalle raai, tengere veldmuur, vliegenorchis, wilde weit en wolfskers.			X	Alle grondwerkzaamheden in de omgeving (< 5 meter) van de bosschage/houtsingel.	Wo

Reptielen Levendbarende hagedis en hazelworm	X	X		Verwijderen van bomen, struiken en ruigte.	Wo
Het is verboden om: a: opzettelijk te doden of te vangen; b: vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen c: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen					

7 Vervolgstappen

7.1 Mitigerende maatregelen

Op basis van toetsing is geconcludeerd dat bepaalde werkzaamheden mogelijk leiden tot conflict met de Wnb. In deze paragraaf wordt getracht om de negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingreep zo goed als mogelijk te mitigeren met als doel om conflict met de verbodspalingen te voorkomen, zie tabel 7.

Tabel 7. Mitigerende maatregelen per soortgroep/deelgebied. Afkortingen: Locatie modulair blok: Mb, Werkterrein west: Ww, Werkterrein oost: Wo.

Mitigerende maatregelen per soortgroep		Deelgebied
Alle soortgroepen	Voor alle soorten, inclusief de vrijgestelde soorten, is de zorgplicht van toepassing. Dit betekent dat zorgvuldig met aanwezige beschermde en niet-beschermde soorten planten en dieren moet worden omgegaan: • Voorkomen onnodige schade aan groen (grasland, struiken en bomen). • Gebruik materieel zo efficiënt mogelijk en niet langer dan noodzakelijk is. • Beperk de werkzaamheden tot het plangebied en voorkom zo goed als mogelijk uitstraling van licht, geluid en trillingen naar de omgeving. • Geef aanwezige dieren de ruimte om te vluchten. Voorkom dat dieren opgesloten worden. • Indien een soort wordt aangetroffen die niet op eigen krachten het plangebied kan verlaten dient contact opgenomen te worden met een deskundig ecooloog. In samenwerking met de deskundig ecooloog worden de te treffen maatregelen bepaald.	Mb, Ww, Wo
Planten	Negatieve effecten, als gevolg van de voorgenomen ingreep, kunnen niet door mitigerende maatregelen voorkomen worden; aanvullend soortgericht onderzoek is noodzakelijk, zie paragraaf 3.5.1.	Wo
Broedvogels (nest beschermd gedurende broedperiode)	Voer werkzaamheden buiten het broedseizoen uit (het broedseizoen loopt ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven). Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden door bomen, struiken en/of ruigte voorafgaand aan de broedperiode (15 maart t/m 15 juli maar kan door weersveranderingen en andere factoren) te verwijderen.	Mb, Ww, Wo
Broedvogels (nest jaarrond beschermd)	Start de kapwerkzaamheden buiten de broedperiode. Indien binnen broedperiode gewerkt wordt dient gedurende broedperiode uitstraling van kunstlicht tussen een half uur voor zonsondergang tot een half uur na zonsopkomst voorkomen te worden.	Mb, Ww, Wo
Grondgebonden zoogdieren	Negatieve effecten, als gevolg van de voorgenomen ingreep, kunnen niet door mitigerende maatregelen voorkomen worden; aanvullend soortgericht onderzoek is noodzakelijk, zie paragraaf 3.5.1.	Wo
Vleermuizen	Voorkom het gebruik van kunstlicht tussen een half uur voor zonsondergang tot een half uur na zonsopkomst voorkomen te worden.	Mb, Ww, Wo
Reptielen	Negatieve effecten, als gevolg van de voorgenomen ingreep, kunnen niet door mitigerende maatregelen voorkomen worden; aanvullend soortgericht onderzoek is noodzakelijk, zie paragraaf 3.5.1.	Wo

7.2 Aanvullend soortgericht onderzoek

Indien gekozen wordt om het werkterrein ten oosten van de locatie van het modulair blok te realiseren dient rekening gehouden te worden met aanvullend soortgericht onderzoek. Voor een aantal soorten geldt namelijk dat mitigerende maatregelen niet toereikend zijn om negatieve effecten, als gevolg van de werkzaamheden, op voorhand te voorkomen. Het gaat om planten (zoals brave hendrik, peperboompje, ruw parelzaad, kluwenklokje, akkerboterbloem, bergnachtorchis, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosdravik, echte gamander, franjegtiaan, geelgroene wespenorchis, getande veldsla, groene nachtorchis, grote leeuwenklauw, kalkboterbloem, kleine wolfsmelk, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkelk, smalle raai, tengere veldmuur, vliegenorchis, wilde weite en wolfskers), grondgebonden zoogdieren (hazelmuis) en reptielen (hazelworm en levendbarende hagedis). Voor deze soorten dient conform Wnb aanvullend soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. In Tabel 8 is een overzicht weergegeven van het aanvullend soortgericht onderzoek en op welk(e) deelgebied(en) dit van toepassing is.

Tabel 8. Aanvullend soortgericht onderzoek indien werkterrein ten oosten van de locatie van het modulair blok geplaatst wordt.

Soortgericht onderzoek	
Planten	Het plantenonderzoek is gericht op de aanwezigheid van groeiplaatsen van de specifieke soorten. Deze zijn in de bloeiperiode visueel het beste waar te nemen. Het plantenonderzoek bestaat daarom uit twee gerichte veldonderzoeken. Dit vindt plaats in de periode april-mei en juni-juli.
Grondgebonden zoogdieren	Hazelmuisen worden geïnventariseerd door het ophangen van nestbuizen en nestkasten (https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/hazelmuis). De onderzoeksinspanning dient nader uitgewerkt te worden.
Reptielen	Het reptielenonderzoek dient uitgevoerd conform Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (Netwerk Groene Bureaus, 2017). In totaal worden vijf veldbezoeken uitgevoerd: • Eerste veldbezoek: Minimaal één maand voor het eerste veldbezoek worden zogenaamde herpetoplaten neergelegd. Aantal en locatie wordt bepaald op basis van expert judgement, • Tussen 1 augustus en 1 oktober worden vier veldbezoeken uitgevoerd. • Tijdens de veldbezoeken worden herpetoplaten en aanwezig dood hout omgekeerd om verblijvende reptielen waar te nemen. Ook wordt langs structuurovergangen gelopen voor het mogelijk waarnemen van reptielen die aan het zonnen zijn. • Zie soorteninventarisatieprotocol voor de noodzakelijke veldcondities.

8 Conclusie

Op basis van voorliggende quickscan beschermde soorten is geconcludeerd dat binnen het plangebied mogelijk beschermde soorten voorkomen. De exacte werklocatie is echter nog niet bekend. Rekening is gehouden met twee mogelijke werkterreinen; ten westen en ten oosten van de locatie van het modulair blok, zie figuur 1. De ecologische risico's verschillen voor de locaties van de werkterreinen. Dit is weergegeven in tabel 9.

Gelet op de bevindingen heeft het de voorkeur om het werkterrein ten westen van de locatie van het modulair blok te realiseren. In dit geval hoeven, aanvullend op de voorgestelde mitigerende maatregelen, geen extra vervolgstappen getroffen te worden. In dit geval hoeft ook geen ontheffing Wnb aangevraagd te worden. Indien wordt afgeweken van de mitigerende maatregelen vindt mogelijk wel conflict met de Wnb plaats.

Indien ervoor gekozen wordt om het werkterrein ten oosten van de locatie van het modulair blok te realiseren dient, naast het treffen van mitigerende maatregelen, ook rekening gehouden te worden met aanvullend soortgericht onderzoek naar beschermde planten (brave hendrik, peperboompje, ruw parelzaad, kluwenklokje, akkerboterbloem, bergnachtorchis, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosdravik, echte gamander, franjementiaan, geelgroene wespenorchis, getande veldsla, groene nachtorchis, grote leeuwenklauw, kalkboterbloem, kleine wolfsmelk, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkelk, smalle raai, tengere veldmuur, vliegenorchis, wilde weit en wolfskers), grondgebonden zoogdieren (hazelmuis), reptielen (hazelworm en levendbarende hagedis). Indien aanwezig en negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden niet uitgesloten kunnen worden, dient een ontheffing Wnb aangevraagd te worden. In dit geval dient er rekening mee gehouden te worden dat het werkterrein aangepast zal moeten worden. Hierbij bestaat de mogelijkheid dat, op basis van een alternatievenstudie, de ontheffing Wnb alleen verleend wordt als het werkterrein ten westen van de locatie van het modulair blok gerealiseerd wordt.

De voorliggende quickscan is van toepassing op de voorgenomen ontwikkeling zoals weergegeven in hoofdstuk 2. Indien wordt afgeweken van het plangebied en de voorgenomen ingreep kan dit leiden tot ecologische risico's die niet in deze rapportage zijn uitgewerkt.

Tabel 9. Conclusie per relevante soort(groep).

Afkortingen:

- Locatie modulair blok: Mb
- Werkterrein west: Ww
- Werkterrein oost: Wo

Relevante soort(groep)	Van toepassing op	Zijn mitigerende maatregelen een voorwaarde voor uitvoering van het plan.	Soortgericht onderzoek	Ontheffing nodig
Planten	Wo	Mogelijk, dit moet volgen uit soortgericht onderzoek, zie paragraaf 3.5.2.	Ja	Mogelijk, dit moet volgen uit uit soortgericht onderzoek, zie paragraaf 3.5.2.
Broedvogels (nest beschermde gedurende broedperiode)	Mb, Ww, Wo	Ja, zie paragraaf 5.3.1*	N.v.t.	N.v.t.
Broedvogels (nest jaarrond beschermd)	Mb, Ww, Wo	Ja, zie paragraaf 5.3.1*	N.v.t.	N.v.t.
Grondgebonden zoogdieren	Wo	Mogelijk. Volgt uit soortgericht onderzoek, zie paragraaf 3.5.2.	Ja	Mogelijk. Volgt uit soortgericht onderzoek, zie paragraaf 3.5.2.
Reptielen	Wo	Mogelijk. Volgt uit soortgericht onderzoek, zie paragraaf 3.5.2.	Ja	Mogelijk. Volgt uit soortgericht onderzoek, zie paragraaf 3.5.2.
Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën	Mb, Ww, Wo	Zorgplicht, zie paragraaf 3.5.1.	N.v.t.	N.v.t.

* Indien niet conform uitgevoerd, mogelijk alsnog conflict met verbodsbepalingen Wnb.

9 Bronnen

Netwerk Groene Bureaus (2017). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017)

Website: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/hazelmuis>, 2021

Bijlage A Wettelijke kader Wet natuurbescherming; soortenbescherming

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de voor dit rapport relevante delen van de wet gegeven.

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn ([art 1.11, lid 1](#)). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden ([art 1.11, lid 2](#)). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd ([art 1.11, lid 3](#)).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Soorten Vogelrichtlijn (Wnb paragraaf 3.1).
- Soorten Habitatrichtlijn (Wnb paragraaf 3.2).
- Andere soorten (Wnb paragraaf 3.3).

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd ([art. 3.1 lid 1](#)).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; ([art. 3.5 lid 1](#))

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; ([art. 3.5, lid 5](#))

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb paragraaf 3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet ([art. 3.10, lid 1 onder a en c](#)).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art. 3.1 lid 1](#)), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren ([art. 3.1 lid 2](#)), het rapen of onder zich hebben van eieren ([art. 3.1 lid 3](#)) en het opzettelijk storen van vogels ([art. 3.1 lid 4](#)). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort ([art. 3.1 lid 5](#)).

Ten aanzien van de soorten van de Habitatrichtlijn beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art 3.5 lid 1](#)), het opzettelijk verstoren ([art 3.5 lid 2](#)), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren ([art 3.5 lid 3](#)) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art 3.5 lid 4](#)). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen ([art 3.5 lid 5](#)).

Ten aanzien van de andere beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen ([art 3.10 lid 1 onder a](#)) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art 3.10 lid 1 onder b](#)). Ten aanzien van de andere beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen ([art 3.10 lid 1 onder c](#)).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode ([art. 3.31 lid 1](#)). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- a. Een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.
- b. Een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw.
- c. Een bestendig gebruik.
- d. Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van LNV kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen ([art 3.3 lid 2-4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2](#)). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van LNV en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van LNV het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie. In de provincie Limburg geldt algemene vrijstelling verleend voor: aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, eekhoorn (maart–april en juli t/m november), egel, gewone bosspitsmuis, haas, hazelworm (vrijgesteld in juli t/m september), hermelijn, huisspitsmuis, konijn, Levendbarende hagedis (15 aug t/m 15 okt), ondergrondse woelmuis, steenmarter (15 aug t/m feb), ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker.

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden ([art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2](#)). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen

overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied.

Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor **soorten van de Vogelrichtlijn** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (**art 3.3 lid 4**):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor **soorten van de Habitatrichtlijn** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (**art 3.8 lid 5**):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de **andere beschermde soorten**, gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: (**art 3.10 lid 2**):

1. In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.
2. Ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
3. Ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden.
4. Ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.
5. In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw.
6. In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.
7. In het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

Bijlage B Foto-impressie plangebied

Figuur 6. Foto-impressie plangebied. Foto link: Plangebied vanuit het westen. Foto rechts: plangebied vanuit het zuidoosten.

Figuur 7. Foto-impressie plangebied en omgeving. Foto links: Houtsingel en bosschage ter hoogte van werkterrein oost. Foto rechts: Houtsingel ten noorden van werkterrein oost.

Figuur 8. Foto-impressie omgeving plangebied. Foto links en rechts: Bosschage ten oosten van het plangebied.

Colofon

QUICKSCAN BESCHERMDE SOORTEN
IN HET KADER VAN DE WET NATUURBESCHERMING

SCHOONBRON

KLANT
Enexis

AUTEUR
Jasper Osterthun

ONZE REFERENTIE
D10043494:30

DATUM
10 oktober 2022

Over Arcadis

Arcadis is een toonaangevend wereldwijd ontwerp- en consultancybureau voor de natuurlijke en gebouwde omgeving. Wij maken het verschil voor onze klanten en de maatschappij met doeltreffende, duurzame en digitale oplossingen. Met 27.000 mensen in meer dan 70 landen genereerden we in 2020 een omzet van €3,3 miljard. Wij ondersteunen UN-Habitat met kennis en expertise om leefomstandigheden te verbeteren in gebieden getroffen door de gevolgen van de klimaatverandering.

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland

T +31 (0)88 4261 261

Arcadis. Improving quality of life

Volg ons op

[arcadis-nederland](https://www.arcadis-nederland.nl)

[arcadis_nl](https://twitter.com/arcadis_nl)

[ArcadisNetherlands](https://www.ArcadisNetherlands.nl)